

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Účelom návrhu zákona je posilnenie práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu a pri strate živiteľa novou dôchodkovou dávkou, ktorou je 13. dôchodok. Suma 13. dôchodku – štátnej sociálnej dávky sa podľa v súčasnosti platnej právnej úpravy pohybuje v rozpätí od 50 do 300 eur. Ide o sumy, ktoré boli stanovené v roku 2020. Napriek výraznému rastu spotrebiteľských cien od roku 2020 sa však tieto sumy nezvýšili, čím sa reálna hodnota tejto štátnej sociálnej dávky znížila.

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v článku I je zadefinovanie 13. dôchodku ako novej dôchodkovej dávky v zákone o sociálnom poistení, ktorej suma sa bude určovať vo výške priemernej mesačnej sumy daného druhu dôchodku za celý predchádzajúci kalendárny rok. To znamená, že sumy 13. dôchodkov budú rôzne podľa priemernej mesačnej sumy tej dôchodkovej dávky, od ktorej bude odvodený nárok a nárok na výplatu 13. dôchodku. Sumy 13. dôchodkov sa budú určovať každoročne podľa priemernej mesačnej sumy jednotlivých druhov dôchodkov za celý predchádzajúci kalendárny rok, čím sa zabezpečí udržanie ich reálnej hodnoty.

V článkoch II, III, V až X je predmetom právnej úpravy zachovanie súčasného právneho stavu vo vzťahu k vyplateniu 13. dôchodku na účely exekúcií, na účely nezdaniteľného minima, na účely životného minima, na účely starobného dôchodkového sporenia, na účely zdravotného poistenia a na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

V článku IV je obsiahnutá právna úprava, ktorá zabezpečí vyplácanie 13. dôchodku aj tým poberateľom dôchodkov, ktorých dôchodok rovnakého druhu vypláca útvar sociálneho zabezpečenia príslušného silového rezortu.

Články XI a XII obsahujú právnu úpravu, na základe ktorej dôjde k posunu účinnosti novej výplatnej fázy v starobnom dôchodkovom sporení a vybraných nadväzujúcich procesov na 1. január 2026.

Účinnosť sa navrhuje s ohľadom na potrebu zabezpečenia dostatočnej legisvakačnej doby na prípravu implementácie jednotlivých opatrení.

Predložený návrh nebol predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona bol v dňoch od 4. decembra 2023 do 22. decembra 2023 predmetom medzirezortného pripomienkového konania prostredníctvom portálu Slov-Lex. Výsledky pripomienkového konania sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania. Návrh zákona bol dňa 9. januára 2024 prerokovaný na Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky, ktorej pripomienky sú zapracované v návrhu zákona. Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa návrh zákona predkladá s rozpormi, ktoré sú uvedené vo vyhlásení predkladateľa.